ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ по ЗДО «Дивосвіт»
№ 110 о/д від 12.10.2026 р.

ПОЛОЖЕННЯ

про запобігання і протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми у ЗДО «Дивосвіт» с. Маршинці

1. Загальні положення

1.1. Положення про запобігання і протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми у ЗДО «Дивосвіт» (Далі - Положення) визначає систему заходів, механізми взаємодії, порядок профілактики, реагування та документування випадків насильства або жорстокого поводження з дітьми у закладі дошкільної освіти (Далі - ЗДО).

1.2. Положення розроблене відповідно до Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 4 червня 2025 р. № 658, а також:

- Порядку забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01 червня 2020 р. № 585;

- Сімейного кодексу України; - Законів України: «Про освіту», «Про дошкільну освіту», «Про запобігання та протидію домашньому насильству», «Про охорону дитинства»;

- «Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання насильству та унеможливлення жорстокого поводження з дітьми» від 06.10.2024 № 3792-IX;

- «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)»;

- постанов КМУ: «Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі» від 22.08.2018 № 658; «Про забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах» від 01.06.2020 № 585; «Про внесення змін до Порядку забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі дітей, які постраждали від жорстокого поводження» від 28.07.2021 № 775;

- наказів МОНУ: «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо виявлення, реагування на випадки домашнього насильства і взаємодії педагогічних працівників із іншими органами та службами» від 02.10.2018 № 1047; «Про деякі питання реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти» від 28.12.2019 № 1646, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 03.02.2020 за № 111/34394;

- Міністерства соціальної політики України, Міністерства внутрішніх справ України від 13.03.2019 № 369/180 (зареєстрований в Міністерстві юстиції України 02.04.2019 № 333/33304) «Про затвердження Порядку проведення оцінки ризиків вчинення домашнього насильства» та інших нормативно-правових актів.

1.2. У Положенні терміни вживаються у значенні, наведеному в Сімейному кодексі України, Законах України «Про охорону дитинства», «Про запобігання та протидію домашньому насильству», інших нормативно-правових актах.

Основні терміни:

Безпечне освітнє середовище - сукупність умов у ЗДО, що унеможливлюють заподіяння учасникам освітнього процесу фізичної, майнової та/або моральної шкоди, зокрема внаслідок недотримання вимог санітарних, протипожежних та/або будівельних норм і правил, законодавства щодо кібербезпеки, захисту персональних даних, безпечності та якості харчових продуктів та/або надання неякісних послуг з харчування, шляхом фізичного та/або психологічного насильства, експлуатації, дискримінації за будь-якою ознакою, приниження честі, гідності,(зокрема шляхом насилля, жорстокого поводження, поширення неправдивих відомостей тощо).

Домашнє насильство - діяння фізичного, сексуального, психологічного або економічного насильства, що вчиняються в сім'ї чи в межах місця проживання або між родичами, між колишнім чи теперішнім подружжям, або між іншими особами, які спільно проживають чи проживали однією сім'єю, але не перебувають чи не перебували у родинних відносинах чи у шлюбі між собою, незалежно від того, чи проживає або проживала особа, яка вчинила домашнє насильство, у тому самому місці, а також погрози вчинення таких діянь.

Види насильства:

Економічне насильство - форма домашнього насильства, що включає умисне позбавлення житла, їжі, одягу, іншого майна, коштів чи документів або

можливості користуватися ними, залишення без догляду чи піклування, перешкоджання в отриманні необхідних послуг з лікування чи реабілітації, заборону працювати, примушування до праці, заборону навчатися та інші правопорушення економічного характеру;

Психологічне насильство - форма домашнього насильства, що включає словесні образи, погрози, у тому числі щодо третіх осіб, приниження, переслідування, залякування, інші діяння, спрямовані на обмеження волевиявлення особи, контроль у репродуктивній сфері, якщо такі дії або бездіяльність викликали у постраждалої особи побоювання за свою безпеку чи безпеку третіх осіб, спричинили емоційну невпевненість, нездатність захистити себе або завдали шкоди психічному здоров'ю особи;

Сексуальне насильство - форма домашнього насильства, що включає будь-які діяння сексуального характеру, вчинені стосовно повнолітньої особи без її згоди або стосовно дитини незалежно від її згоди, або в присутності дитини, примушування до акту сексуального характеру з третьою особою, а також інші правопорушення проти статевої свободи чи статевої недоторканості особи, у тому числі вчинені стосовно дитини або в її присутності;

Фізичне насильство - форма домашнього насильства, що включає ляпаси, стусани, штовхання, щипання, шмагання, кусання, а також незаконне позбавлення волі, нанесення побоїв, мордування, заподіяння тілесних ушкоджень різного ступеня тяжкості, залишення в небезпеці, ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані, заподіяння смерті, вчинення інших правопорушень насильницького характеру.

Булінг (цькування) - тобто діяння учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої особи або такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого.

Види булінгу (цькування):

Фізичне насильство (тілесні ушкодження, які завдають болю, призводять до порушень психічного та фізичного здоров'я, чи навіть смерті; це штовхання і смикання; удари, стусани, побиття; знущання, викручування рук; жбурляння предметів; спроби задушити);

Психологічне насильство (тиск на психіку іншої людини, який проявляється у нанесенні словесних образ, погроз, залякуванні, переслідуванні);

Сексуальне (у випадках булінгу: принизливі погляди, жести, образливі рухи тіла, прізвиська та образи сексуального характеру);

Кібербулінг (приниження за допомогою мобільних телефонів, Інтернету, інших електронних пристроїв).

Жорстоке поводження з дитиною - це будь-які форми фізичного, сексуального, психологічного чи економічного насильства, булінг (цькування), експлуатація, зневажливе ставлення або нехтування потребами дитини, що завдає чи може завдати шкоди її здоров'ю, психічному або фізичному розвитку.

1.3. Недопустимою також вважається поведінка, що може призводити до порушення права дитини на повагу до її особистості, гідне ставлення. Індикаторами, які можуть вказувати на потенційні ризики спричинення насильства та жорстокого поводження з дітьми, є використання тону голосу, який може сприйматися як залякування або образа, використання принизливих коментарів стосовно дітей та у присутності дітей, застосування покарань до дитини, а також інші індикатори.

1.4. Відповідно до статті 10 Закону України «Про охорону дитинства» забороняється працювати у контакті з дітьми особам, інформацію про яких внесено до Єдиного реєстру осіб, засуджених за злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості малолітньої особи. Під час працевлаштування осіб у ЗДО, які матимуть безпосередній або опосередкований контакт з дітьми, має бути проведене опитування, яке може включати запитання ситуаційного характеру щодо насильства або жорстокого поводження із дитиною, з метою виявлення можливої схильності особи до агресії, насильницької поведінки, жорстокого поводження.

1.5. Мета Положення - створення безпечного та доброзичливого освітнього середовища, унеможливлення проявів жорстокого поводження з дітьми, а також формування у працівників навичок своєчасного виявлення, повідомлення та реагування на факти такого поводження.

1.6. Працівники ЗДО повинні бути ознайомлені з цим Положенням та інформацією про захист дітей від усіх форм насильства, зокрема домашнього насильства, експлуатації, булінгу, найгірших форм дитячої праці або інших проявів жорстокого поводження з дитиною.

1.7. Положення є обов'язковим до виконання усіма працівниками ЗДО, залученими фахівцями та іншими особами, які мають контакт з дітьми під час перебування у закладі.

2. Упровадження основних заходів з метою унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми у ЗДО

2.1. З метою унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми у ЗДО повинно бути забезпечено впровадження таких основних заходів:

1) превентивні заходи:

- затвердження Положення про запобігання та протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми;

- затвердження форми первинного повідомлення про підозру на випадок насильства щодо дитини згідно з додатком 1;

- затвердження форми реєстрації внутрішнього інциденту (журналу безпеки) згідно з додатком 2;

- затвердження форми анкети анонімного опитування для батьків їх дітей згідно з додатком 3;

- здійснення аналізу ситуації в ЗДО (фізичного та емоційно-психологічного середовища);

- розроблення правил поведінки для всіх учасників освітнього процесу - вихованців, батьків, вихователів та інформування про них;

- інформування дітей, батьків або інших законних представників дитини, працівників ЗДО з питань унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми;

- проведення оцінювання ризиків насильства та жорстокого поводження з дітьми в діяльності ЗДО, вжиття заходів, необхідних для їх усунення або мінімізації;

- врахування ризиків насильства та жорстокого поводження з дітьми під час прийому на роботу працівників ЗДО;

2) заходи із виявлення та реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми:

- організація доступних та безпечних способів повідомлення про випадки насильства та жорстокого поводження з дитиною;

- оперативне реагування за результатами розгляду заяв (скарг, повідомлень) про випадки насильства або жорстокого поводження з дітьми (далі - повідомлення);

3) заходи з навчання та підвищення обізнаності унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми:

- організація тренінгів, інших навчально-методичних заходів для працівників ЗДО та інших фахівців, які контактують з дітьми;

- організація інформаційних занять для дітей, Тижня права (пояснення прав дитини у доступній формі, способів захисту та звернення);

- залучення батьків, інших законних представників дитини (проведення батьківських зборів, розповсюдження інформаційних матеріалів тощо);

4) заходи з моніторингу та оцінки виконання програми:

- регулярні самоперевірки (оцінка ефективності заходів, виявлення проблемних аспектів);

- збір інформації для зворотного зв'язку (анкетування батьків, персоналу);

- аналіз інцидентів (вивчення випадків насильства для запобігання повторенню);

5) заходи з інформування:

- розміщення у батьківських куточках та інших доступних місцях для дітей та батьків, інших законних представників інформаційних матеріалів (пам'яток, порадників, плакатів, брошур із контактами служб допомоги, контактних номерів телефонів для анонімного звернення);

- відкритий доступ до публічної інформації та документів, зокрема: правил поведінки здобувача освіти в ЗДО; Положення про запобігання і протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми в ЗДО;

- інформування (на сайті, стендах тощо) про цілодобові телефони довіри з питань допомоги жертвам насилля у ЗДО та сім'ї; Національної гарячої лінії з питань запобігання насильству, Національної дитячої «гарячої лінії», працівника ювенальної превенції територіального органу поліції;

- обов'язкове інформування відповідних органів про випадки, або підозри, щодо форм насильства та експлуатації дитини.

3. Функції та обов'язки працівників ЗДО з питань запобігання насильства та жорстокому поводженню з дітьми

3.1. Керівник ЗДО:

- затверджує Положення про запобігання і протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми з урахуванням Типової програми, є відповідальним за його реалізацію, забезпечує його оприлюднення, ознайомлення з ним своїх працівників та здійснює контроль за виконанням, у якому обов'язково визначаються суб'єкти виконання Типової програми (адміністрація, працівники, інші залучені фахівці, які контактують із дітьми), до кого застосовується Типова програма, вимоги щодо політики найму працівників суб'єкта роботи з дітьми, пов'язані із політикою запобігання насильству (перевірка кандидатів на наявність судимостей, рекомендації), вимоги щодо навчання персоналу (обов'язкові навчання з питань захисту прав дитини);

- забезпечує здійснення заходів із ознайомлення працівників, інших фахівців, які контактують із дітьми, із Положенням про запобігання і протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми до початку їх роботи з дітьми, але у строк, що не перевищує п'яти робочих днів з дня початку роботи з дітьми;

- розглядає усні та письмові повідомлення протягом однієї доби з дня надходження, забезпечує функціонування механізму подання повідомлень;

- невідкладно повідомляє уповноваженому підрозділу органу Національної поліції та службі у справах дітей у разі виявлення ознак насильства або жорстокого поводження з дитиною;

- сприяє проходженню особами, які вчинили насильство або жорстоке поводження з дитиною, стали свідками або постраждали від насильства або жорстокого поводження, відповідної програми для таких осіб;

- забезпечує проведення навчань, тренінгів, профілактичних заходів для дітей, батьків або інших законних представників дитини, працівників ЗДО з питань запобігання насильству та жорстокому поводженню з дітьми;

- взаємодіє із службами у справах дітей, центрами соціальних служб, закладами освіти, охорони здоров'я та іншими уповноваженими органами для оперативного реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми;

- у разі потреби керівник може визначати відповідальну особу для здійснення заходів щодо унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми, яка реєструватиме повідомлення, що надійшло, в журналі обліку (у

паперовій та/або електронній формі) та забезпечуватиме його підготовку до розгляду;

- розглядає повідомлення протягом однієї доби з дня його надходження;

- у разі виявлення ознак насильства або жорстокого поводження з дитиною невідкладно у строк, що не перевищує однієї доби, повідомляє про це батькам або іншим законним представникам дитини (крім випадків, коли батьки або інші законні представники дитини є кривдниками дитини), письмово повідомляє уповноваженому підрозділу органу Національної поліції та службі у справах дітей, а також вживає заходів відповідно до «Порядку забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі дітей, які постраждали від жорстокого поводження» (затв. постановою КМУ від 01 червня 2020 року № 585 «Про забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах»);

- забезпечує виявлення поведінки дітей, працівників, яка потенційно може призводити до насильства та жорстокого поводження.

3.2. Вихователь-методист

Забезпечує: реалізацію просвітницького напрямку усіх учасників освітнього процесу шляхом організації тематичних заходів, бесід, консультацій з метою формування навичок толерантної та ненасильницької поведінки, спілкування та взаємодії; прозорість та інформаційну відкритість шляхом формування та оприлюднення на веб-сайті закладу, розміщення в інформаційних куточках для батьків здобувачів освіти інформацію та нормативно-правові акти з питань щодо протидії насильства та жорстокого поводження у формі буклетів (листівок), методичних рекомендацій, порадників тощо; поширення інформаційних матеріалів з питань унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми шляхом надсилання через батьківські групи в месенджерах та його сторінках у соціальних мережах; план заходів, спрямованих на запобігання та протидію насильства та жорстокого поводження з дітьми; проведення тематичних семінарів для батьків або інших законних представників дитини; правила поведінки здобувача освіти в ЗДО; інформування дітей та їх батьків або інших законних представників дитини, працівників про їх обов'язок повідомити про випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми з наданням інформації про шляхи інформування про такі випадки; функціонування різних способів отримання повідомлень про можливі випадки насильства

(телефонний зв'язок, електронний лист, скринька для паперових повідомлень тощо), зокрема анонімно за бажанням особи, яка залишила повідомлення.

3.2. Практичний психолог

Забезпечує:

- план заходів, спрямованих на запобігання та протидію насильства та жорстокого поводження в ЗДО;

- виконання заходів для надання психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили насильство/жорстоке поводження, стали його свідками або постраждали від насильства та жорстокого поводження;

- реалізацію просвітницького напрямку усіх учасників освітнього процесу шляхом організації тематичних заходів, бесід, консультацій з метою формування навичок толерантної та ненасильницької поведінки, спілкування та взаємодії;

- інформування працівників з питань унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми, що передбачає такі напрями (теми):

- розпізнавання фізичного, психологічного, економічного та сексуального насильства;

- методи профілактики булінгу серед дітей;

- використання ненасильницьких методів спілкування та управління конфліктами;

- надання першої психологічної допомоги дітям, які постраждали від насильства та жорстокого поводження з ними; порядок дій у разі виявлення випадків насильства або підозри щодо їх наявності; порядок подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки насильства та жорстокого поводження в ЗДО;

- порядок реагування на доведені випадки насильства та жорстокого поводження в ЗДО та відповідальність осіб, причетних до насильства та жорстокого поводження; дотримання правових норм щодо захисту дітей від насильства; алгоритм взаємодії з уповноваженими підрозділами органів Національної поліції та службою у справах дітей у разі виявлення фактів та ознак насильства або жорстокого поводження з дитиною.

Інформування здійснюється шляхом:

- проведення тематичних тижнів, приурочених питанням унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми;

- інтерактивних тренінгів для дітей із розвитку емоційного інтелекту, толерантності та ненасильницького спілкування;

- проведення ігор та рольових вправ, які моделюють реальні ситуації та допомагають дітям дізнатися про способи захисту порушених прав;

- організації зустрічей із фахівцями, які можуть поділитися досвідом і порадами щодо запобігання насильству (працівники уповноваженого підрозділу органу Національної поліції, юристи, соціальні працівники);

-використання мультимедійних матеріалів (відеороликів, презентацій, інтерактивних платформ) для інформування дітей у цікавій та доступній формі щодо:

-неприпустимості насильства та жорстокого поводження; ознайомлення з ознаками та формами насильства та жорстокого поводження;

- порад із запобігання насильству у дитячому середовищі;

-процедур повідомлення про насильство та жорстоке поводження;

- алгоритму дій у разі виявлення насильства; способів та механізмів отримання допомоги;

- можливих наслідків для особи, яка вчинила насильство або жорстоке поводження тощо.

Для проведення інформування дітей, батьків або інших законних представників дітей, можуть залучатися експерти, фахівці, зокрема представники органів місцевого самоврядування, структурних підрозділів місцевих державних адміністрацій, служб у справах дітей, уповноважених підрозділів органів Національної поліції, надавачів соціальних послуг, закладів вищої освіти, а також психологи, соціальні педагоги, фахівці у галузі права, представники громадських об'єднань, іноземних неурядових організацій тощо.

3.3. Педагогічні працівники

Зобов'язані:

- бути уважними до змін у поведінці, зовнішньому вигляді, емоційному стані дітей, що можуть свідчити про жорстоке поводження;

- вжити невідкладних заходів для припинення насильства або жорстокого поводження з дитиною;

- надати у разі потреби до медичну допомогу, викликати бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги та звернутися до уповноваженого підрозділу органу Національної поліції;

- повідомити керівнику та одному із батьків або іншим законним представникам дитини, яка вчинила насильство або жорстоке поводження, та дитині, яка постраждала від насильства або жорстокого поводження, про виявлення ознак насильства або жорстокого поводження з дитиною;

- забезпечити здобувачам освіти захист під час освітнього процесу від будь-яких форм насильства/жорстокого поводження та експлуатації, дискримінації за будь-якою ознакою, від пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю;

- сприяти у проведенні розслідування щодо випадків насильства та жорстокого поводження з дітьми; виконувати рішення та рекомендації комісії з розгляду випадків насильства та жорстокого поводження з дітьми у ЗДО.

З метою унеможливлення ризиків насильства та жорстокого поводження з дитиною працівники повинні не допускати фізичного контакту з дитиною, якщо він не є необхідним відповідно до змісту заходів або видів діяльності з дитиною. У разі коли передбачається фізичний контакт з дитиною, який є необхідним відповідно до змісту заходів з дитиною, такий контакт проводиться у присутності не менше однієї повнолітньої особи, крім виконавця, або в приміщенні, що забезпечує можливість вільного доступу інших осіб та не має перешкод для самостійного виходу дитини.

4. Діяльність Комісії з розгляду випадків усіх видів насильства та жорстокого поводження з дітьми у ЗДО «Дивосвіт»:

4.1. Комісія з розгляду випадків видів насильства та жорстокого поводження з дітьми (Далі - Комісія) створюється наказом керівника ЗДО та скликається для прийняття рішення за результатами розслідування про факти насильства та жорстокого поводження з дітьми.

4.2. У своїй діяльності Комісія керується Кодексом України про адміністративні правопорушення, Законами України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», нормативно-правовими актами з питань протидії усіх видів насильства та жорстокого поводження з дітьми.

4.3. До складу Комісії входить керівник ЗДО, педагогічні працівники, (у тому числі практичний психолог), батьки постраждалого та батьки булера, інші зацікавлені особи.

4.4. Комісія діє відповідно до:
- Порядку подання та розгляду заяв про випадки усіх видів насильства та жорстокого поводження з дітьми в закладі дошкільної освіти,
- Порядку реагування на доведені випадки усіх видів насильства та жорстокого

поводження з дітьми та відповідальність осіб, причетних до насильства та жорстокого поводження з дітьми.

4.5. Засідання Комісії скликається керівником закладу, для розгляду та неупередженого з'ясування обставин випадків всіх видів насильства та жорстокого поводження з дітьми в закладі дошкільної освіти, відповідно до заяв, що надійшли.

4.6. У разі, якщо Комісія не кваліфікує випадок як насильство або жорстоке поводження з дітьми, а постраждалий не згодний із цим, то він може одразу звернутись до органів Національної поліції України із заявою, про що керівник ЗДО має повідомити постраждалого.

4.7. Рішення Комісії реєструються в окремому журналі, зберігаються у паперовому вигляді з оригіналами підписів усіх членів Комісії.

4.8. Потерпілий чи його/її представник також можуть звертатися відразу до уповноважених підрозділів органів Національної поліції України (ювенальна поліція) та Служб у справах дітей з повідомленням про випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми.

5. Порядок подання та розгляду заяв про випадки усіх видів насильства та жорстокого поводження з дітьми у ЗДО «Дивосвіт» с.Маршинці

5.1. Учасники освітнього процесу подають заяву керівнику ЗДО про випадки насильства та жорстокого поводження по відношенню до дитини або будь-якого іншого учасника освітнього процесу.

5.2. Керівник розглядає заяву у день її подання та видає рішення про проведення розслідування.

5.3. Проводиться повне та неупереджене розслідування щодо випадків насильства та жорстокого поводження з дітьми із залученням осіб, від яких отримали інформацію.

5.4. Керівник для прийняття рішення за результатами розслідування створює своїм наказом комісію з розгляду випадків усіх видів насильства та жорстокого поводження з дітьми та скликає засідання для прийняття рішення за результатами розслідування й виконання відповідних заходів реагування.

5.5. Рішення Комісії реєструється в окремому журналі, зберігається у паперовому вигляді з оригіналами підписів усіх членів Комісії.

5.6. Потерпілий чи його/її представник також можуть звернутися відразу до уповноважених підрозділів органів Національної поліції (ювенальна поліція) та Служби у справах дітей.

6. Ознаки можливого насильства та жорстокого поводження

6.1. Працівники ЗДО повинні бути обізнані з типовими ознаками жорстокого поводження, що можуть свідчити про перебування дитини у небезпеці: наявність тілесних ушкоджень (синці, подряпини, опіки тощо), які не мають логічного пояснення або повторюються; систематична втома, сонливість, часта хворобливість, ознаки голоду чи зневоднення; страх перед окремими дорослими, замкнутість або надмірна тривожність; агресивна або надмірно підлегла поведінка; розповіді дитини про ситуації насильства або погроз із боку дорослих чи інших дітей; занедбаність, брак належного догляду з боку батьків або законних представників; ознаки сексуалізованої поведінки, не властивої віку дитини.

6.2. Наявність однієї або декількох із зазначених ознак не є підставою для остаточних висновків, однак зобов'язує працівника негайно повідомити керівника ЗДО та діяти згідно з алгоритмом реагування, передбаченим Положенням та чинним законодавством України.

7. Порядок реагування на доведені випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми у ЗДО «Дивосвіт»

7.1. У разі підтвердження факту вчинення насильства та жорстокого поводження з дітьми за результатами розслідування та висновків Комісії, повідомляються уповноважені підрозділи органів Національної поліції України та служби у справах дітей про випадки усіх видів насильства та жорстокого поводження з дітьми.

7.2. Виконується рішення та рекомендації Комісії ЗДО.

7.3. Надаються соціальні та психолого-педагогічні послуги здобувачам освіти, які вчинили, стали свідками або постраждали від насильства та жорстокого поводження.

7.4. Інформація про дитину, щодо якої є підозра на жорстоке поводження, є конфіденційною та не підлягає розголошенню, крім випадків, передбачених законом.

7.5. Керівник ЗДО, або уповноважені ним особи відповідно чинного законодавства, здійснюють контроль за виконанням плану заходів, спрямованих на запобігання і протидію насильства та жорстокого поводження.

8. Відповідальність осіб, причетних до насильства та жорстокого поводження з дітьми

8.1. Адміністративну відповідальність несе керівник ЗДО, який не повідомив поліцію про випадки булінгу.

8.2. Працівники ЗДО, які не виконують вимог цього Положення, ухиляються від повідомлення про виявлений або ймовірний факт жорстокого поводження з дитиною, можуть бути притягнуті до дисциплінарної, адміністративної або кримінальної відповідальності відповідно до чинного законодавства України.

9. Права та обов'язки учасників освітнього процесу

9.1. Здобувачі освіти та учасники освітнього процес мають право на:

- якісні освітні послуги;

учасники освітнього процесу мають право на:

- індивідуальну освітню траєкторію, запропонованих ними освітніх програм, методів і засобів навчання;

- інші необхідні умови для здобуття освіти, у тому числі для осіб з особливими освітніми потребами та із соціально незахищених верств населення;

- свободу творчої, спортивної, оздоровчої, культурної, просвітницької, практично-технологічної діяльності тощо; безпечні та нешкідливі умови навчання і праці;

- повагу до людської гідності; захист під час освітнього процесу від приниження честі та гідності, будь-яких форм насильства та експлуатації, дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю здобувачам освіти;

- отримання соціальних та психолого-педагогічних послуг як особа, яка постраждала від насильства та жорстокого поводження, стала його свідком або вчинила насильство.

Здобувачі освіти зобов'язані:

- поважати гідність, права, свободи та законні інтереси усіх учасників освітнього процесу, дотримуватися етичних норм;

- відповідально та дбайливо ставитися до власного здоров'я, здоров'я оточуючих, довкілля;

- дотримуватися правил групи, розпорядку дня;

- повідомляти вихователя про факти насильства та жорстокого поводження стосовно себе та інших, свідком яких вони були особисто або про які отримали достовірну інформацію від інших осіб.

9.2. Працівники ЗДО, які залучаються до освітнього процесу, мають право на:

- захист професійної честі и гідності; захист під час освітнього процесу від будь-яких форм насильства, жорстокого поводження та експлуатації, дискримінації за будь-якою ознакою, від пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю.

Працівники ЗДО зобов'язані:

- дотримуватися педагогічної етики;

- поважати гідність, права, свободи і законні інтереси усіх учасників освітнього процесу;

- настановленням і особистим прикладом утверджувати повагу до суспільної моралі та суспільних цінностей, зокрема правди, справедливості, патріотизму, гуманізму, толерантності, працелюбства;

- формувати у здобувачів освіти прагнення до взаєморозуміння, миру, злагоди між усіма народами, етнічними, національними, релігійними групами; захищати здобувачів освіти під час освітнього процесу від будь-яких форм насильства, жорстокого поводження, приниження честі та гідності, дискримінації за будь-якою ознакою, що завдають шкоди їхньому здоров'ю;

- додержуватися установчих документів та правил внутрішнього розпорядку ЗДО, виконувати свої посадові обов'язки;

- повідомляти керівника ЗДО про факти усіх форм насильства стосовно здобувачів освіти, педагогічних, інших осіб, які залучаються до освітнього процесу, свідком якого вони були особисто або інформацію про які отримали від інших осіб, вживати невідкладних заходів для припинення насильства та жорстокого поводження.

9.3. Батьки здобувачів освіти мають право:

- отримувати інформацію про діяльність ЗДО, у тому числі - щодо надання соціальних та психолого-педагогічних послуг особам, які постраждали від

насильства та жорстокого поводження, стали його свідками або вчинили насильство та жорстоке поводження;

- отримувати інформацію про результати моніторингу рівня досягнень дитини та оцінювання якості освітнього процесу і освітньої діяльності ЗДО;

- подавати заяву про випадки насильства та жорстокого поводження стосовно дитини або будь якого іншого учасника освітнього процесу;

- вимагати повного та неупередженого розслідування випадків насильства та жорстокого поводження стосовно дитини або будь-якого іншого учасника освітнього процесу.

Батьки здобувачів освіти зобов'язані:

- виховувати у дітей повагу до гідності, прав, свобод і законних інтересів людини, законів та етичних норм; відповідально ставитися до власного здоров'я, здоров'я оточуючих та довкілля; поважати гідність, права, свободи і законні інтереси дитини та інших учасників освітнього процесу;

- дбати про фізичне і психічне здоров'я дитини, сприяти розвитку її здібностей, формувати навички здорового способу життя;

- формувати у дитини культуру діалогу, культуру життя у взаєморозумінні, мирі та злагоді між усіма народами, етнічними, національними, релігійними групами, представниками різних політичних і релігійних поглядів та культурних традицій, різного соціального походження, сімейного та майнового стану;

- настановленням і особистим прикладом утверджувати повагу до суспільної моралі та суспільних цінностей, зокрема правди, справедливості, патріотизму, гуманізму, толерантності, працелюбства;

- сприяти у проведенні розслідування щодо випадків насильства та жорстокого поводження з дітьми;

- виконувати рішення та рекомендації Комісії з розгляду випадків насильства та жорстокого поводження з дітьми та інше, що сприятиме покращенню виправлення ситуації, що призвела до насильства та жорстокого поводження з дітьми.

10. Навчання та підвищення кваліфікації працівників

10.1. ЗДО організовує періодичне підвищення рівня обізнаності працівників з питань запобігання насильству та жорстокому поводженню з дітьми.

10.2. Інструктажі, методичні та психологічні заходи, ознайомлення з нормативно-правовими актами проводяться не рідше одного разу на рік або за потреби.

11. Прикінцеві положення

11.1. Це Положення погоджується на педагогічній раді, затверджується наказом керівника ЗДО і є обов'язковим до виконання усіма учасниками освітнього процесу.

11.2. Положення набирає чинності з дня його затвердження наказом керівника ЗДО.

11.3. Зміни та доповнення до Положення вносяться за рішенням педагогічної ради ЗДО, або відповідно до наказу керівника.

Додаток 1
до Положення

ТИПОВА ФОРМА
первинного повідомлення про підозру
на випадок насильства щодо дитини

_____

(найменування закладу дошкільної освіти, який контактує з дітьми)

Дата події або виявлення: «____» _____ 20___ р.

1. Інформація про дитину:

прізвище

_____

ім'я

_____

по батькові (за наявності):

_____

вік дитини:

_____

соціальний статус (за потреби):

☐ дитина з інвалідністю;

☐ дитина-сирота;

☐ дитина, позбавлена батьківського піклування;

☐ інше:

_____

2. Інформація про особу, яка повідомляє:

прізвище

_____

ім'я

_____

по батькові (за наявності):

_____

найменування посади:

_____

контактний номер телефону:

_____

Опис ситуації:

_____

_____

(зазначити максимально докладно, що сталося, коли, де, хто був присутній)

_____

_____

3. Інформація про ознаки насильства/поведінку дитини:

☐ тілесні ушкодження;

☐ страх, уникнення контакту;

☐ розповіді про образи/тиск;

☐ інше:

_____

4. Інформація про вжиті заходи (на момент заповнення):

☐ поінформовано відповідальну особу закладу;

☐ поінформовано батьків/інших законних представників;

☐ поінформовано службу у справах дітей;

☐ поінформовано уповноважений підрозділ органів Національної поліції;

☐ інше:

_____

(підпис особи, яка заповнює первинне повідомлення)

(дата)

Додаток 3
до Положення

ТИПОВА АНКЕТА
анонімного опитування дітей*

1. Чи почувався (почувалася) ти в безпеці під час перебування у закладі?

☐ так, завжди;

☐ інколи;

☐ ні.

2. Як до тебе ставилися дорослі?

☐ з повагою;

☐ байдуже;

☐ іноді грубо або несправедливо.

3. Чи були випадки, коли хтось із працівників (закладу дошкільної освіти, які контактують з дітьми), інших залучених фахівців або дітей тебе лякав, ображав або погрожував?

☐ так;

☐ ні.

4. Чи знаєш ти, до кого можна звернутися за допомогою?

☐ так;

☐ ні.

5. Що б ти хотів (хотіла) покращити для того, щоб було безпечніше?
(відкрите поле)

_____

_____

_____

**Анкета заповнюється зі слів дитини у доступному форматі.*

Додаток 2
До Положення

ФОРМА
реєстрації внутрішнього інциденту (журналу безпеки)

№	Інформація про спосіб отримання повідомлення про підозру на випадок насильства щодо дитини (звернення (повідомлення): усне/письмове)	Прізвище, ім'я дитини	Тип ситуації *	Заходи реагування	Результат ** / Підпис відповідальної особи
1					